

A Fejlődő Magyar Óvodapedagógiáért Egyesület véleménye a pedagógus-továbbképzés rendszerének tervezett módosításáról

A Fejlődő Magyar Óvodapedagógiáért Egyesület (továbbiakban: FMOE) áttekintette a pedagógus-továbbképzés rendszerének tervezett módosításához, valamint az ahhoz kapcsolódó, az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításához társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentumokat.

Az Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium 2026. szeptember 18-án bocsátotta társadalmi egyeztetésre a tervezeteket, az észrevételek megtételére 2026. szeptember 26-ig van lehetőség. A kormányzati tájékoztatás szerint a módosítás a pedagógus-továbbképzési rendszer átalakításának első ütemét jelenti.

[Az Óvodai nevelés országos alapprogramját érintő társadalmi egyeztetés dokumentumai](#)

Az FMOE álláspontja

Az FMOE álláspontja szerint a pedagógus-továbbképzés akkor képes valóban támogatni az óvodai nevelés minőségének fejlődését, ha **a szakmai fejlődést nem elsősorban képzési kötelezettségként, hanem az egyéni szakmai fejlődés, az intézményi tanulás és a szervezeti fejlődés egymásra épülő folyamataként értelmezi.**

Az FMOE támogatja a pedagógus-továbbképzési rendszer tervezett módosításának azon irányát, amely nagyobb teret biztosít a pedagógusok által választható képzéseknek, valamint az intézmények saját szakmai szükségleteire épülő belső továbbképzéseknek.

A módosítás következtében az Óvodai nevelés országos alapprogramjából kivezetésre kerül a „tartalmi megújító képzésként” szövegrész, összhangban a tartalmi megújító továbbképzési kategória megszüntetésével.

1. Az intézményi belső továbbképzések szerepének erősítése

Az FMOE kiemelten fontosnak tartja az intézményi belső továbbképzések lehetőségének megteremtését és megerősítését.

Az óvodákban jelentős szakmai tudás és tapasztalat halmozódik fel. A pedagógiai gyakorlat során létrejövő tudás megosztása, a közös reflexió, a szakmai műhelyek, a hospitálás, az esetmegbeszélések, a jó gyakorlatok megosztása, valamint a közösen végzett fejlesztő munka ugyanolyan jelentős szakmai tanulási folyamat lehet, mint a külső továbbképzés.

A belső továbbképzés lehetőséget teremt arra, hogy a szakmai fejlődés közvetlenül kapcsolódjon az intézmény pedagógiai programjához, fejlesztési céljaihoz és a nevelőtestület tényleges szakmai szükségleteihez. Ezt az irányt más, a társadalmi egyeztetéshez kapcsolódó szakmai állásfoglalások is támogatják.

Az FMOE ezért javasolja, hogy **az intézményi belső továbbképzésekre elszámolható, tanévenként legfeljebb 15 kreditet keret emelkedjen legalább 30 kreditre.**

A jelenlegi 120 kreditet továbbképzési kötelezettséghez viszonyítva a 15 kreditet keret korlátozott lehetőséget biztosít arra, hogy az intézményi szintű szakmai tanulás a továbbképzési rendszer érdemi elemévé váljon. Erre a problémára más szakmai vélemények is felhívják a figyelmet.

2. A továbbképzési ciklus időtartama

Az FMOE javasolja, hogy a pedagógusok számára előírt **120 kreditet továbbképzési kötelezettséget ismét hétéves, ne pedig ötéves ciklusban kelljen teljesíteni.**

Álláspontunk szerint a hosszabb teljesítési időszak nagyobb lehetőséget biztosít arra, hogy a pedagógusok szakmai fejlődése ne a kreditek rövid időn belüli teljesítésére, hanem **tudatosan megtervezett, az egyéni szakmai célokhoz és az intézményi fejlesztési szükségletekhez illeszkedő tanulási folyamatra** épüljön.

A hétéves ciklus jobban összeegyeztethető az óvodai feladatellátás sajátosságaival és a pedagógusok munkaterhelésével, ugyanakkor nagyobb mozgásteret teremt arra is, hogy a külső továbbképzések, az intézményi belső tanulási folyamatok és a szakmai szervezetek által biztosított fejlődési lehetőségek egymásra épüljenek.

A hosszabb időkeret a tanuló szervezeti működés szempontjából is indokolt: **a szakmai tudás megszerzése, kipróbálása, közös reflektálása és szervezeti tudássá alakítása időigényes folyamat**, amelynek eredményességét nem a képzések sűrítése, hanem azok intézményi gyakorlatba történő beépülése erősíti.

3. Intézményi tanulás és tanuló szervezeti működés

Az FMOE fontosnak tartja, hogy az intézményi belső továbbképzések megerősítése **ne pusztán új képzési forma bevezetését jelentse, hanem az intézményi tanulás tudatos támogatását is szolgálja.**

A tanuló szervezeti működés szemléletében az egyéni és a szervezeti tanulás egymást erősítő folyamat. A pedagógus által megszerzett tudás akkor válik az intézmény fejlődésének erőforrásává, ha az nem marad kizárólag egyéni tudás, hanem megosztás, közös reflexió, kipróbálás és értékelés révén **közös szervezeti tudássá válik.**

Ezzel párhuzamosan az intézmény szakmai céljai, problémái és fejlesztési szükségletei is meghatározzák az egyéni tanulás irányait. Így jön létre az egyéni szakmai fejlődés és az intézményi fejlődés közötti kölcsönös kapcsolat.

Az FMOE ezért javasolja, hogy a továbbképzési rendszer szemléletében kapjon hangsúlyt a **tanuló szervezetként működő köznevelési intézmény**, amelyben a szakmai fejlődés folyamatos, együttműködésre épülő és reflektív folyamat. A továbbképzés eredményességének nem kizárólag a teljesített kreditek számában kell megjelennie, hanem abban is, hogy **a megszerzett tudás hogyan épül vissza a pedagógiai gyakorlatba, miként válik megosztott szervezeti tudássá, és milyen intézményi változást, innovációt vagy minőségfejlődést indít el**. Ez a megközelítés összhangban áll a tervezet azon irányával, amely az intézményi képzéseket a pedagógiai programhoz és a nevelőtestület szakmai fejlesztési szükségleteihez kapcsolja.

3. A szakmai szervezetek szerepének erősítése

Az FMOE fontosnak tartja, hogy **a szakmai szervezetek által biztosított tanulási lehetőségek megfelelő súllyal jelenjenek meg a továbbképzési rendszerben**.

Az országos és területi szakmai szervezetek konferenciái, szakmai műhelyei, módszertani programjai és képzései fontos tudásmegosztási színterek. Közvetlen kapcsolatot teremtenek a pedagógiai gyakorlat, a szakmai innováció, a kutatási eredmények és az intézmények között.

Ezért javasoljuk, hogy megfelelő szakmai és minőségbiztosítási feltételek mellett a szakmai szervezetek által szervezett konferenciák, műhelyek és szakmai programok **szélesebb körben legyenek beszámíthatók a pedagógus-továbbképzési kötelezettség teljesítésébe**.

4. A nevelőtestület szerepe és az intézményi autonómia

Az FMOE fontosnak tartja, hogy az intézményi belső továbbképzések tartalmának kialakítása **valós intézményi szükségletekre épüljön**. Az igazgatói szakmai felelősség megtartása mellett szükségesnek tartjuk a nevelőtestület aktív részvételét a fejlesztési szükségletek azonosításában és a szakmai tanulás irányainak meghatározásában.

A továbbképzési rendszer így kapcsolható össze az intézményi önértékeléssel, a pedagógiai programmal, az intézményi célokkal, az egyéni szakmai fejlődési célokkal és a szervezet hosszabb távú fejlesztési irányjaival.

A nevelőtestületi közös szakmai munka további értéke, hogy nemcsak az egyéni tudást fejleszti, hanem az együttműködést és a szakmai közösség kohézióját is erősítheti.

5. Az óvodai működés sajátosságainak figyelembevétele

Az FMOE szükségesnek tartja, hogy a szabályozás a továbbképzések szervezése során **hangsúlyosabban vegye figyelembe az óvodai feladatellátás sajátosságait**.

Az óvodák folyamatos működése, a gyermekek ellátásának és felügyeletének biztosítása, valamint a helyettesítések megszervezése sajátos feltételeket teremt a nevelőtestületi közös tanuláshoz.

Ezért indokoltnak tartjuk, hogy a szabályozás megfelelő rugalmasságot biztosítson az óvodák számára a belső továbbképzések megszervezésében, és a szakmai fejlődéshez szükséges idő lehetőség szerint a munkaidőn belül álljon rendelkezésre.

A továbbképzés nem eredményezhet rendszeresen olyan többletterhelést, amely a pedagógus szabadidejére vagy a helyettesítő kollégák további munkaterhelésére épül. A munkaidő és a helyettesítés kérdését a PDSZ véleménye is a rendszer gyakorlati megvalósíthatóságának lényeges feltételeként azonosítja.

6. A megvalósítás személyi, szervezeti és pénzügyi feltételei

Az FMOE szükségesnek tartja a tervezett szabályozás megvalósítási feltételeinek további vizsgálatát.

A tervezethez kapcsolódó hatásvizsgálati lap szerint az intézkedés alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek adottak. A dokumentum ugyanakkor az intézkedés költségvetési hatásaira finanszírozást nem határoz meg.

Az FMOE álláspontja szerint az intézményi belső továbbképzések érdemi megerősítése a gyakorlatban **szervezési, humánerőforrás- és esetenként pénzügyi feltételeket is igényelhet**. Ide tartozik különösen a közös szakmai tanuláshoz szükséges idő biztosítása, a helyettesítés megszervezése, valamint szükség esetén külső szakértők, képzők vagy szakmai szervezetek bevonása.

Javasoljuk ezért, hogy a végleges szabályozás kialakításakor a megvalósítás tényleges intézményi feltételei is kapjanak hangsúlyt. **Az intézményi tanulás nem többletfeladatként megvalósítandó tevékenység, hanem az intézmény szakmai működésébe beépülő, tervezett folyamat kell, hogy legyen.**

7. Az óvodai szakmai fejlődés kiemelt területei

Az FMOE támogatja, hogy a továbbképzések tartalma az intézmények tényleges szükségleteire, valamint a gyermekek és családok változó igényeire reagáljon.

Kiemelten fontos szakmai területnek tartjuk az inkluzív nevelést és az eltérő fejlődési szükségletű gyermekek támogatását, a családokkal való partnerséget, a gyermekvédelmet, a pedagógusok és nevelőtestületek jóllétét, a digitális pedagógiai kultúra fejlődését, a vezetői és együttműködési kompetenciák fejlesztését, továbbá az intézményi tanulás és a tanuló szervezeti működés támogatását.

Összegzés

A **Fejlődő Magyar Óvodapedagógiáért Egyesület (FMOE)** támogatja a tervezet azon irányát, amely növeli a pedagógusok szakmai választási lehetőségét, és nagyobb teret biztosít az intézményi szintű szakmai fejlődésnek. Álláspontunk szerint ugyanakkor a pedagógus-továbbképzési rendszer hosszabb távú megújításának túl kell mutatnia a képzési formák és a kreditek szabályozásán: olyan rendszert szükséges kialakítani, amely összekapcsolja az **egyéni szakmai fejlődést, az intézményi tanulást és a tanuló szervezeti működést**.

Ennek érdekében az FMOE javasolja:

1. **A 120 kredites továbbképzési kötelezettség teljesítési ciklusának ötről hét évre történő visszaállítását.** A hosszabb ciklus lehetőséget biztosít arra, hogy a szakmai fejlődés tervezhetőbb legyen, jobban igazodjon a pedagógusok munkaterheléséhez, és

a megszerzett tudás kipróbálására, megosztására, valamint a pedagógiai gyakorlatba történő beépítésére is megfelelő idő álljon rendelkezésre. A hétéves ciklus visszaállítását más szakmai szervezet is javasolja.

2. **Az intézményi belső továbbképzésekre elszámolható, tanévenként legfeljebb 15 kreditre legalább 30 kreditre történő emelését**, hogy az intézményi tanulás a továbbképzési rendszer érdemi, és ne csupán kiegészítő eleme lehessen. A 15 kreditre korlát szűkösségére a társadalmi egyeztetéshez kapcsolódó szakmai vélemények is felhívják a figyelmet.
3. **A szakmai szervezetek által biztosított tanulási lehetőségek szélesebb körű elismerését és beszámíthatóságát.** Megfelelő szakmai és minőségbiztosítási feltételek mellett a konferenciák, szakmai műhelyek, módszertani programok és más szakmai tanulási alkalmak is járulhassanak hozzá a továbbképzési kötelezettség teljesítéséhez.
4. **Az intézményi továbbképzési programok valós szükségletfelmérésre és intézményi diagnózisra építését.** A szakmai fejlődés irányait az intézmény pedagógiai programjához, értékelési eredményeihez, fejlesztési céljaihoz, valamint a gyermekek, családok és a nevelőtestület aktuális szükségleteihez szükséges kapcsolni.
5. **A nevelőtestület érdemi részvételének biztosítását** az intézményi szakmai fejlődési irányok meghatározásában, az igazgató szakmai és vezetői felelősségének megtartása mellett.
6. **A tanuló szervezeti működés és az intézményi tudásmegosztás szemléletének hangsúlyos megjelenítését** a továbbképzési rendszer további fejlesztésében. Az egyéni tanulás akkor válik valódi intézményi erőforrássá, ha a megszerzett tudás megosztás, közös reflexió, kipróbálás és értékelés révén szervezeti tudássá alakul.
7. **Az óvodai működés sajátosságainak hangsúlyos figyelembevételét**, különösen a folyamatos gyermekellátás, a munkaidő és a helyettesítés megszervezése tekintetében. A továbbképzési kötelezettség teljesítése ne eredményezzen rendszeresen munkaidőn túli többletterhelést.
8. **A megvalósításhoz szükséges időbeli, szervezeti, humánerőforrás- és pénzügyi feltételek tényleges vizsgálatát és biztosítását.** A hatásvizsgálat jelenleg a szükséges feltételeket adottnak tekinti, miközben költségvetési hatást nem jelez; az intézményi belső továbbképzések érdemi működtetése ugyanakkor a gyakorlatban szervezési, helyettesítési és esetenként finanszírozási igénnyel járhat.

Az FMOE álláspontja szerint a pedagógus-továbbképzési rendszer eredményességének hosszú távon nem kizárólag a teljesített képzések és megszerzett kreditek számában kell megmutatkoznia. A valódi eredmény az, ha az egyéni szakmai tanulás beépül a pedagógiai gyakorlatba, megosztott szervezeti tudássá válik, erősíti a nevelőtestület együttműködését, és hozzájárul az intézmény folyamatos szakmai fejlődéséhez. A továbbképzési rendszernek ezért a pedagógusok képzése mellett az intézmények tanuló szervezetté válását is támogatnia kell.

Budapest, 2026. szeptember 22.

Fejlődő Magyar Óvodapedagógiáért Egyesület (FMOE)